

Landbruksdepartementet
Postboks 8013 Dep

0032 OSLO

Landbruksdepartementet	
Doknr.: 2003 / 03044 - 75	Doknr.:
Mottatt: 11 MAR 2004	ASR/liv
Saksbeh.: IAA	Ark: 482
Kopi:	/vskr.:

Vår ref.
04/00564-003/ANNE

Arkivkode
V8

Deres ref.

Dato
05.03.2004

LOV OM SKOGBRUK - HØRINGSUTTALELSE

Hovedutvalg for samfunn behandlet i møte 04.03.2004 sak 0012/04 som følger vedlagt.
Følgende vedtak ble fattet:

1. Rådmannens innstilling:

Kragerø kommune ser det som positivt at det utarbeides en ny skoglov som forenkler eksisterende lov og tar inn overføring av myndighet og oppgaver til kommunene som tidligere er signalisert. Vedtas loven slik den foreligger, inkludert to nye forskrifter, må det påregnes betydelig mer arbeid for kommunene.

Kragerø kommune vil komme med følgende uttalelse til forslag til Lov om skogbruk:

1. Til §4 Skogeigar sitt forvaltar ansvar

Det er ikke behov for egen miljøforskrift pr. i dag. Det må satses på næringas egen miljøsertifisering som ble innført i 1999.

2. Til §6 Forynging og stell av skog

Foryngelsesplikten knyttet til hvert enkelt felt synes unødvendig i dag og krever store ressurser i oppfølging i forhold til alvorligheten. Foryngelsesplikten må utformes slik at den fanger opp de få som "slakter" skogen. Kommunen ønsker ikke forskrift for foryngelse, men for bruk av plantevernmidler og grøfting i myr/skog.

3. Til §9 Førebyggande tiltak

Bestemmelsen om toleransegrense for beitetrykk bør gjøres mer generell.

4. Til §11 Meldeplikt

Uttrykket meldeplikt bør endres til søknadsplikt. Muligheten til å innføre meldeplikt bør begrenses til navngitte skogeiere.

5. Til §19 Tilsyn, kontroll og rapportering

Det er positivt at kontrollene utført av det offentlige samordnes med internkontrollene basert på frivillig sertifisering.

NY LOV OM SKOGBRUK-HØRINGSUTTALELSE

Saksbehandler: Einar Teigen
 Arkivsaksnr.: 04/00564

Arkiv: V8

Saksnr.   **Utvalg**
 0012/04   Hovedutvalg for samfunn

Møtedato
 04.03.2004

Rådmannens forslag til vedtak:
1. Rådmannens innstilling:

Kragerø kommune ser det som positivt at det utarbeides en ny skoglov som forenkler eksisterende lov og tar inn overføring av myndighet og oppgaver til kommunene som tidligere er signalisert. Vedtas loven slik den foreligger, inkludert to nye forskrifter, må det påregnes betydelig mer arbeid for kommunene.

Kragerø kommune vil komme med følgende uttalelse til forslag til Lov om skogbruk:

1. Til §4 Skogeigar sitt forvalttatar ansvar

Det er ikke behov for egen miljøforskrift pr. i dag. Det må satses på næringas egen miljøsertifisering som ble innført i 1999.

2. Til §6 Forynging og stell av skog

Foryngelsesplikten knyttet til hvert enkelt felt synes unødvendig i dag og krever store ressurser i oppfølging i forhold til alvorligheten. Foryngelsesplikten må utformes slik at den fanger opp de få som "slakter" skogen. Kommunen ønsker ikke forskrift for foryngelse, men for bruk av plantevernmidler og grøfting i myr/skog.

3. Til §9 Førebyggande tiltak

Bestemmelsen om toleransegrense for beitetrykk bør gjøres mer generell.

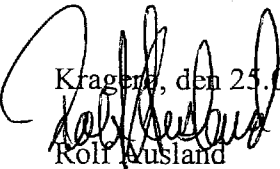
4. Til §11 Meldeplikt

Uttrykket meldeplikt bør endres til søknadsplikt. Muligheten til å innføre meldeplikt bør begrenses til navngitte skogeiere.

5. Til §19 Tilsyn, kontroll og rapportering

Det er positivt at kontrollene utført av det offentlige samordnes med internkontrollene basert på frivillig sertifisering.

Kragerø, den 25.02.2004

 Rolf Ausland
 Sektorleder

SAKSOPPLYSNINGER

Saken ekspederes til:

- Landbruksdepartementet Postboks 8013 Dep, 0032 OSLO
(frist 15.mars!)

Som trykte vedlegg følger:

Følgende dokumenter finnes i saksmappen:

- Forslag til ny Lov om skogbruk

Bakgrunnen for saken:

- Forslag til ny Lov om skogbruk

SAKSVURDERING

Sammendrag:

Landbruksdepartementet har sendt til høring forslag til ny Lov om skogbruk, 04.12.03, (trykt vedlegg 1). Signalene fra næringskomiteen var at ny skogbrukslov skal være en næringslov med frihet under ansvar. I tråd med nye delegasjoner har kommunene fått overført betydelig mer myndighet. Vernskoggrenser og forskrifter til denne vedtas fortsatt av fylkeslandbrukstyret. Innføring av spesielle restriksjoner (for eksempel Oslomarka forskrifter) for skogområder med viktige miljøverdier avgjøres fortsatt av Landbruksdepartementet. Resten av loven forvaltes på kommunalt nivå.

Kommunen har hatt få saker til behandling etter den nåværende skogloven. Saker som har vært hjemlet i direkte i nåværende lov har vært forbudet mot hogst av yngre skog som foreslås fjernet, og omdisponering av skogsmark til andre formål som foreslås tatt inn i jordloven. Det vesentlige av kommunens saksbehandling har vært knyttet til forskrifter hjemlet i skogloven. Det er signalisert at de eksisterende forskriftene skal bestå. I tillegg er det foreslått to nye, miljø- og foryngelsesforskrift. Departementet ber høringsinstansene gi sitt syn på innhold og detaljeringsgrad. Vedtas loven inkludert de foreslåtte forskrifter må det påregnes betydelig økning i arbeidsmengde for kommunene.

Forslag om miljøforskrift er kontroversielt siden næringa sjøl har nedlagt store ressurser i miljøsertifisering. Det er vanskelig å se behovet og hvordan en slik forskrift skulle harmonere med standardene i miljøsertifiseringen.

I §6 *Forynging og stell av skog* foreslås det foryngelsesfrist innen 3 år og tilhørende forskrift som vil spesifisere hva som kan aksepteres av plantetetthet og treslag. Følges ikke dette opp kan kommunen sette i verk tiltak for eiers regning. Samtidig er tilskudd til foryngelse foreslått fjernet. Avvirkningen i landet utgjør ca. 1/3 av årlig tilvekst og det synes underlig å innføre strenge regler for foryngelse knyttet til hvert enkelt felt. Foryngelsesplikten må utformes slik at den rammer de som bevisst slakter skogen. Det ikke behov for forskrift knyttet til foryngelse, men for forskrift knyttet til spredning av plantevernmidler og grøfting i skog/myr.

Det foreslås å innføre en bestemmelse hvor kommunene kan bestemme toleransegrense for beitetrykk av hjortedyr der beitetrykket gir vesentlig skader på skog. Det kan være behov for en slik bestemmelse, men den bør gjøres mer generell.

Mulighetene for å innføre meldeplikt for alle skogbrukstiltak opprettholdes. Meldeplikten skal besvares og er derfor egentlig en søknad. Meldeplikten bør reduseres til å gjelde navngitte skogeiere.

Departementet signaliserer endringer i kontrollsystemet. Dette er fornuftig. I dag bruker kommunene og næringa store ressurser på kontroller som er nesten like.

Bakgrunn:

Ny skogbrukslov ble varslet i St. meld. nr. 17 (1998-99) Verdiskaping og miljø – muligheter i skogsektoren (skogmeldinga). Den nye loven har navnet Lov om skogbruk og erstatter gjeldende Lov om skogbruk og skogvern fra 1965. Stortingets næringskomité har signalisert at loven først og fremst skal regulere skogbruk som næring, og stimulere til verdiskaping med grunnlag i skogressursene. Siktemålet med forslaget er å etablere et mer moderne og juridisk funksjonelt rammeverk for forvaltning av skogressursene.

Lovforslaget viderefører dagens ordning med skogbruksmyndigheter på kommunalt og fylkesnivå. Forslaget legger også opp til større rom for handling og vedtaksmyndighet for kommunene.

Departementet foreslår to nye forskrifter knyttet til §§4 og 8, miljø- og foryngelsesforskrift. Høringsinstansene bes gi sitt syn på innhold og detaljeringsgrad i de to foreslåtte forskriftene.

Saksutredningen tar kun for seg de punktene som vesentlig påvirker offentlig forvaltning eller næringsutøvelse.

Vurdering av de viktigste lovparagrafer:

§1 Formålet med loven

"Denne lova har til formål å fremme ei berekraftig forvaltning av skogressursane i landet med sikte på verdiskaping, og å sikre det biologiske mangfaldet, omsyn til landskapet, friluftslivet og kulturverdiane i skog."

Formålsparagrafen signaliserer at det skal være balanse mellom økonomiske verdier, miljøverdier og sosiale verdier. I forhold til den eksisterende loven er et punkt om at skogbruket skal sikre effektiv og jevn råstofftilførsel til industrien fjernet.

§4 Skogeieren sitt forvalteransvar.

"Skogeigar har ansvar for at alle tiltak i skogen blir gjennomførte i samsvar med føresegnene i denne lova, og dei forskrifter som blir gitt i medhald av lova. Skogeier skal ha oversikt over og plikter å ta omsyn til miljøverdiane ved alle tiltak i skog".

Videre at *"Departementet kan gi nærare forskrifter om dei omsyn skogeigaren skal ta i høve til skogproduksjon og det biologiske mangfaldet, landskapet, friluftsliv og kulturverdiane."*(Sitatene er utdrag)

Det er et viktig prinsipp at skogeier har ansvaret for alle tiltak i egen skog, men miljøverdier bør knyttes til den landsomfattende Miljøregistreringer i Skog (MiS) som igjen er knyttet til næringas egen miljøsertifisering. I MiS blir miljøverdier rangert og de viktigste tatt vare på. Avhengig av øynene som ser, vil man kunne finne miljøverdier over alt.

Lovteksten går et stykke lenger enn standardene i miljøsertifiseringen, hvor det heter at den som utfører arbeidet i skogen skal kjenne til skogens kjente miljøverdier.

Miljøsertifiseringen som er en frivillig ordning, har ført til at nesten alt omsatt tømmer er miljøsertifisert. Sertifiseringen bygger på en rekke standarder for hvilke miljøhensyn det skal utvises i skogbehandlingen. I utgangspunktet er det skogeierforeningene (kjøperne) som er sertifisert, men skogeiere som leverer tømmer plikter å følge standardene og dokumentere dette. I tilknytning til sertifiseringen er det gjennomført et omfattende kursopplegg rettet både mot skogeiere og entreprenører. Entreprenører står nå for nesten 90% av avvirkingen, og de fleste av disse er knyttet til Skogeierforeninger. Alvorlige brudd i forhold til miljøsertifiseringen vil gi alvorlige konsekvenser i forhold til arbeidsforhold, økonomi og tømmerlevering.

Kontrollen av miljøsertifiseringen er et omfattende system med internkontroll direkte mot skogeiere og entreprenører, og ekstern kontroll utført av for eksempel Norske Veritas. En detaljert miljøforskrift med lavere krav enn sertifiseringen ville svekke tilliten til lovgivinga. Høyere krav enn partene, miljøinteressene og skognæringa, har blitt enige om vil undergrave den frivillige miljøsertifiseringa. Markedet vil sannsynligvis ikke akseptere at en forskrift erstatter frivillig sertifisering siden ansvar, oppfølging og kontroll ikke dokumenteres.

Offentlig oppfølging av miljøforskriften vil sannsynligvis være mye mer tilfeldig enn næringsas egen systematiske kontroll. Det offentliges behov for juridiske bestemmelser knytter seg til de tilfeller hvor skogeiere bryter med den frivillige sertifiseringen. I praksis vil ikke en slik skogeier få levert tømmer til industrielt formål. Slike tilfeller fanges opp i §8 som på generelt grunnlag angir at det skal tas hensyn til miljøverdier, og nevner spesielt stier og løyper samt hjulspor etter skogsdrift.

Kommunen mener derfor at det pr. i dag ikke er nødvendig med egen miljøforskrift. Skulle den frivillige sertifiseringen "rakne" eller miste troverdighet hos kjøpere og publikum, må departementet heller vurdere dette på nytt.

§6 Forynging og stell av skog

"Skogeieren plikter å syte for tilfredstillande forynging etter hogst, og sjå til at det er samsvar mellom hogstform og metode for forynging. Nødvendig tiltak for å leggje til rette for forynging skal setjast i gang innan 3 år etter at hogst er skjedd.

Dersom skogeigar ikkje rettar seg etter dette, avgjer kommunen om skogeigaren skal påleggast å setje i verk tiltak for å sikre at arealet blir foryngt" (sitatet er et utdrag).

Det gis også hjemmel til at departementet kan fastsette forskrifter om forynging og stell av skog, herunder krav til tilfredstillende forynging, skifte av treslag, bruk av utenlandske treslag, grøfting i skog, gjødsling av skog, bruk av plantevernmiddel i skog og frø- og planteforsyninga i skogbruket. Forskriften for foryngelse vil spesifisere hva som aksepteres av plantetetthet og treslag.

Foryngelsesplikten vil være vanskelig å kontrollere. Kommunen vil sannsynligvis måtte basere seg på tips eller tilfeldigheter. I tillegg kan klimatiske forhold spille en rolle, først og fremst tørke og ulike skadegjørere. Forskriften vil derfor ramme vilkårlig. Gjennomføring av tvangstiltak med innkreving av utlegg vil være svært ressurskrevende i forhold til alvorligheten i saken.

Tidligere var det stor avvirkning og lite stående skog. I dag er avvirkning omtrent en tredjedel av brutto årlig tilvekst. Det vil si at det er mer enn nok trevirke. Samtidig har import av både sagtømmer og annet virke økt. Eventuell mangel på trevirke synes derfor å ligge langt fram i tida.

Ved hogst vil det alltid komme opp skog, men riktignok ikke alltid slik at markas produksjonsevne utnyttes optimalt. Ved økende fokus på ved og annet biobrensel er økonomisk forskjell på et felt som er bevisst forynget og et som er overlatt til seg selv, historisk liten. Innføring av detaljert foryngelsesplikt virker derfor noe underlig i dag.

Behovet for offentlig inngripen kan være i tilfeller hvor skogeier avvirker det meste av skogen uten å sørge for noe gjenvekst. Plikten til foryngelse må da utformes annerledes.

Kommunen mener derfor at det ikke er behov for detaljert foryngelsesplikt med tidsfrist og heller ikke behov for forskrift på dette området. Kommunen ønsker derimot forskrifter på grøfting i skog/myr og bruk av plantevernmidler.

§8 Hogst og måling

"Kommunen kan påleggje skogeigar å rette opp køyreskadar eller andre skadar etter tiltak i skogen. Om kommunen finn at ein hogst blir planlagt eller skjer i i strid med denne lova, eller kan føre med seg vesentlige ulemper for eiendommen sitt produksjonsgrunnlag, det biologiske mangfaldet, friluftsverdiar og kulturminne, kan kommunen nekte hogsten eller setje vilkår for korleis den skal gjennomførast" (sitatet er et utdrag)

Paragrafen gir kommunen myndighet til å pålegge skogeier å utbedre blant annet kjøreskader som er den type skader publikum ofte reagerer kraftig på. For kommunen kan det være nyttig å kunne stoppe en hogst umiddelbart hvis det er store interessemotsetninger. For å løse konflikten kan vilkår eller nekting også være nyttig.

Paragrafen er også nyttig overfor skogeiere som eventuelt bryter med den frivillige miljøsertifiseringen.

§9 Førebyggende tiltak

Departementet ber om høringsinstansene sitt syn på ett avsnitt i denne paragrafen.

"Der beiting av vilt fører til vesentlege skadar på skog som er under forynging, eller der beitinga er ei vesentleg hindring for å overhalde plikta til å forynge skog etter §6 i denne lova, kan kommunen fastsette ei tolegrense for beitetrykket"

Problemet er først og fremst et privat interessefelt, men kommunen kan bli berørt i forhold til skadefelling på hjortevilt. Det vil være vanskelig å fastsette en objektiv og økonomisk toleransegrense. Kommunen mener at det kan være behov for slik bestemmelse ved interessemotsetninger knyttet til forvaltning av skog og av vilt, men paragrafen må imidlertid gis et mer generelt innhold hvor hvert enkelt tilfelle vurderes skjønnsmessig.

§11 Meldeplikt

"Når det er nødvendig for å halde kontrollen med praktiseringa av føresegnene i denne lova, kan kommunen eller anna skogbruksstyremakt fastsetje at det skal vere meldeplikt for all hogst og alle tiltak knytt til forynging og stell av skog. Meldeplikta kan gjelde ein namngjeven skogeigar eller alle skogeigarar i heile eller deler av kommunen."

Meldinga skal sendast til kommunen seinast 3 veker før tiltaket er tenkt sett i verk. Tilbakemelding frå kommunen skal vere motteke før tiltaket blir utført”

Meldeplikten er i realiteten en søknad siden den skal besvares.

Bestemmelsen var også til stede i eksisterende lov, men lite nyttet. Kommunen står fritt til å velge om man vil innføre meldeplikt eller ikke.

Næringa er under press fra en del miljøer og disse ønsker blant annet mer offentlig kontroll i skogbruket. Innføring av meldeplikt kan være et av tiltakene for økt offentlig kontroll.

Spørsmålet blir om skogbildet ville blitt vesentlig forandret med meldeplikt. Det vil være et omfattende arbeid å gå igjennom og besvare alle meldinger om hogst eller andre tiltak. Meldeplikten reduserer også skogeier ansvar for å ta hensyn ved at da må kommunen sjekke miljøverdier omkring tiltaket. Skognæringa er i dag preget av noe pessimisme med fallende avvirkning. Økt byråkratisering av næringa bidrar til å forsterke dette. Innføring av meldeplikt i en hel kommune vil påvirke næringa svært negativt.

Bestemmelsen kan imidlertid være nødvendig overfor enkeltskogeiere og svært begrensede områder. Muligheten for innføring av meldeplikten burde derfor begrenses til navngitte skogeiere.

§19 Tilsyn, kontroll og rapportering

Kommunene skal føre tilsyn med at føresegnene blir haldne, og kontrollere at vedtak med heimel i denne love blir gjennomførte.

Departementet kan gi forskrifter om den kontroll kommunene skal føre, samt om internkontroller i skogbruket og om rapportar frå desse.

Med noen unntak er det kommunene som nå får ansvaret for å følge opp skogloven med tilhørende forskrifter.

Departementet gir i kommentaren signaler om endringer av internkontroller i næringa. Kommunene utfører i dag internkontroll på vegne av næringa (Resultatkontroll – foryngelsesfelt). I Skien og Porsgrunn går det med 6-7 dagsverk årlig til dette. I dag må de sertifiserte organene (Skogeierforeningene) også utføre internkontroller og sjekker omtrent det samme som kommunene gjør. Skogeierforeningene sine internkontroller er også tilgjengelige for det offentlige. Dagens bruk av ressurser er derfor lite effektiv, ikke minst overfor skogeiere som kan bli kontrollert på det samme av ulike instanser.

§20 Klage

Fylkesmannen/Fylkeslandbrukstyret vil normalt være klageorganet.